

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr. a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vînd la »Tipografia», soc. pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Noul curent în chestiunea națională.

Noua mișcare națională continuă în mersul său ascendent și serios, se încălzească pe toți cei-ce au o inimă de simțit. Dacă erau odinioară și se vor mai fi găsimd și acum, oameni singuratici cari contestau serioșitatea și marea importanță a chestiunii naționale, azi toată lumea cu bun simț e de acord a recunoaște excepționala însemnatate a acestei chestiuni.

Nu odată ni-s'a dat să auzim vorbe triviale, glume stupide și zeflemele copilărești despre această cauză. Nu odată auzai pe unul sau pe altul declamând frase fără temei împotriva acestei cauze. Fie mîncărime de originalitate, fie ignoranță, adevărul e, că guri clevețitoare nu lipseau, *mai ales* nu, în momentele grele prin cari a trecut această chestiune în anii din urmă.

Și cum la noi și mai ales în România ușor se creează și ușor se propagă ori-ce fel de legende, era natural ca multă lume credea mai mult sau mai puțin, că într'adevăr „*Liga ar fi moartă*”, „*chestiunea națională compromisă*”, „*luptătorii demonetizați*” etc.

Negreșit, oamenii inteligenți și cu adevărat culți știau, că toate aceste vorbe sînt lipsite de adevăr, sînt lipsite de înțeles. Pentru-că o mișcare pornită din cauze atât de adânci și atât de firești, un antagonism atât de vechiu și atât de grav, nu dispăre așa cu una cu două, pe calea legendelor copilărești, colportate de oameni, cari nu-și dau seamă de ceea-ce susțin.

Puternica izbucnire din nou a forței elementare ce residă în chestiunea națională, repercutarea sentimentului național în toate straturile poporului și viul interes ce se manifestă azi pentru cauză atât în România, cât și în lumea politică străină — toate acestea dovedesc, că chestiunea națională nu poate fi înmormentată, pentru-că nu cunoaștem acea forță ce ar fi capabilă a desființa o cauză ca aceasta.

Da, nenumăratele și deosebitele miseriei puteau să producă o reacțiune trecătoare, dar' nu puteau compromite această mare și puternică chestiune. *Apa trece pietrele rămân*, — zice Românul, și această vorbă plină de experiențe și de cuminție, se potrivește și la chestia ce ne preocupă aci.

Miseriile au trecut, dar' chestiunea națională a rămas, senină pentru noi, și amenințătoare pentru contrarii ei. *Mai amenințătoare, decât ori-și-cînd*.

Experiențele ce le-am făcut ne-au convins pe deplin, că mișcarea națională nu trebuie să fie monopolul unuia sau altuia dintre partide.

Comitetul central executiv al Ligei, compus din Români, ear' nu din oameni pasionați de partid, a procedat astfel în o perfectă armonie cu sentimentul public, dînd mișcării naționale din Țeară direcțiunea senină și patriotică pe care ea a înaintat până acum și va înainta de aci înainte.

E o eră nouă în mișcarea națională. O eră ce promise mult, pentru-că politica militantă este cu desăvîrșire proscrisă din această mișcare.

Dar' această proscricție este și unica condițiune pe care trebuie s'o împlinească oți cei-ce vor, ca chestiunea națională

să se ridice la înălțimi ideale, și ca astfel ajutorul, pe care România liberă vrea să ni-l dea nouă, Românilor asupriți, să devină serios și real.

Sibiu, 27 Oct. n.

Sf. sinod al României s'a deschis Duminică, în sesiunea de toamnă, printr'un mesaj regal cetit de dl Spiru Haret, ministrul instrucției publice.

Martir... de o zi! Foile ungu-rești opoziționale vestesc cu multă bucurie, că *Bartha Miklós*, osîndit la 6 luni temniță de stat, a fost grațiat, după abia... 24 de ceasuri la răcoare.

Eată ce înseamnă azi: *martir unguresc!*

Convict român în Lugoj. Să știe, că Ilustritatea Sa, episcopul *Dr. Radu*, al Lugojului a hotărît înfrînarea unui convict de studenți români gr.-cat. în Lugoj. Primim acum la redacție o epistolă pastorală, dată de ilustritatea sa în favorul acestui convict. În această voluminoasă pastorală se arată istoricul acestui proiect și se expun modalitățile, cu ajutorul cărora să astrîngă fondul, necesar la susținerea acestui institut.

Obstrucție austriacă. O depeșă din Viena vestește, că *presidentul reichsratului, Kalhrein*, amărît de atâtea scandaluri și-a dat demisia, pe care a cetit-o în ședința de ieri vicepresidentul *Abrahamovicz*.

Decorația lui Jeszenszky.

Nici până azi opinia publică nu e demerită asupra acestei chestiuni, penibile și grave din cale afară. Ea se tratează zilnic în presa din România, în mai toate ziarele, — afară de cele oficioase.

Eată ce scrie *Drapelul* sub titlul: *Cine-i vinovat?*

„*Epoca* anunță, că decorarea lui Jeszenszky s'a acordat în ultimul moment prin surprindere și *L'Indépendance* confirmă știrea *Epoci*.”

Contele *Goluchovsky*, stăruind pentru decorare, a fost întrebat „*cine e acest domn, și a răspuns, că e un consilier aulic (!) pentru care insistă dl Bánffy*.”

E deci bine stabilit, că M. Sa a acordat decorația fără să știe, că o acordă unui dușman al românismului.

Dar' ne întrebăm: Ce făcea în acel moment ministrul nostru dela Viena, a cărui datorie ar fi fost să explice Maiestății Sale cine e omul a cărui decorare se cerea??

Și în fața acestei grave neglijențe a plenipotențiarului român, ne întrebăm: *Ce face guvernul?* *

De altă părere e *Constituționalul*, care publică în numărul de ieri informația următoare:

„*Zădarnic caută guvernul cu ajutorul „Indépendenței Române” să scape de răspunderea decorării lui Jeszenszky și să arunce toată vina, fie asupra ministrului de externe austro-ungar, fie asupra legațiunii noastre din Viena și a consulatului din Pesta*.”

Sîntem informați în mod destul de pozitiv că lista decorațiilor de împărțit s'a supus de cu vreme la cunoștința dlui *Dimitrie Sturdza* și în special în ceea-ce privește pe Jeszenszky era făcut în dreptul numelui următoarea observație: „*fost procuror în chestia memorandumului*”. — (? Red. „Trib.”).

Epoca zice, că s'ar fi făcut demersuri pe lângă Jeszenszky, ca să nu ceară publicarea în organul oficial a autorizației de a purta decorația. El ar fi promis un răgaz de câteva săptămîni.

Dăm cu rezervă știrea. — „*Epoca*” anunță, că va publica *portretul* lui Jeszenszky!

Caracteristic e următorul incident, petrecut Dum., după întrunirea dela „*Dacia*”, în strada

Smărdan. Un visitiu ungar cam beat, — scrie „*Timpul*” — se luă la ceartă cu trecătorii. Adunându-se mai multă lume, ungarul a fost huiduit și silit să se refugieze. Cetățenii strigau „*Acesta e Jeszenszky deghizat*”.

Mișcarea națională în România.

Mișcarea națională ia în România dimensiuni din ce în ce mai mari și mai îmbucurătoare.

„*Liga*” câștigă zilnic aderenți și în fiecare săptămîna va arangea câte o întrunire prin orașele din provincie.

Asemenea și studențimea, care continuă cu zel campania sa patriotică.

Văzînd această viață interesare pentru cauza noastră s'ar putea oare, ca noi, cești din Ungaria și Ardeal, pe cari mai întăiu ne privește totul ce agită opinia regalului român, noi cei loviți și arși, și torturați, să stăm nemișcați adurmiți și muți?...

Dacă *echoul* e așa de puternic, noi *vocea*, ce provoacă *echoul*, să ne înădușim?

Dela Ligă.

Înscirile la secțiunea din capitală a *Ligei culturale* — spun ziarele din București — sînt atât de numeroase de câteva zile, încît numărul membrilor de trei săptămîni s'a îndoit.

În afară de aceasta, comitetul central a primit săptămîna trecută sume însemnate dela câteva persoane marcante ale vieții noastre publice.

Întrunirea dela Brăila.

Am anunțat, că întrunirea națională, proiectată de studenții români a se ține la Brăila, nu s'a putut realiza din lipsa unei sale potrivite. Unica sală mare a fost ocupată înainte de — socialiști.

Prin urmare nu este adevărată informațiunea ziarelor ungurești, cari anunțau telegrafic, că *adunarea anti-maghiară (!) dela Brăila ar fi fost oprită de — guvern*.

Toț așa de neadeverată este informația *Tribunei Poporului*, care anunța — chipu tot telegrafic, — că întrunirea s'a ținut, a reușit bine, a vorbit cutare și cutare... și a spus ceea și ceea!...

Întrunirile studenților.

Întrunirea amînată se va ține la Brăila nesmintit Duminică viitoare.

Tot atunci se va ține o întrunire și în Galați.

Întrunirile Ligei.

Duminica viitoare va începe și comitetul *Ligei* seria de întruniri ce a proiectat. Prima întrunire se va ține la Ploesti, în 19 Octomvrie v. Întreg comitetul *Ligei* va merge în corpore la această întrunire. Vor lua cuvîntul domni *Barbu-Delavrancea* și *Barbu-Faltimeanu*, din comitetul Ligei.

Întrunirile *Ligei* se vor ține pe rînd în toate orașele mai de frunte în scopul de a organiza și reorganiza pe nouele baze secțiunile Ligei.

Întrunirea dela „Dacia”.

Cu alt colorit, dar' în același cadru intră întrunirea ținută de partidul lui *Fleva*, Duminica trecută, în sala „*Dacia*” din București.

Această întrunire, anunțată deja de noi, a avut un mare succes.

Măne vom publica un raport detaliat despre această întrunire. Deocamdată spunem că au asistat mii de cetățeni. Întrunirea a decurs demn, sub președinția dlui *Colonel Grădișteanu*. Au vorbit domni: *Ionescu-Flămînda* și *N. Fleva*, cu un mare succes.

Moțiunea.

Întrunirea a votat între aplauze următoarea moțiune:

„*În fața situației din zi în zi mai tristă, creată fraților noștri de peste munți prin deslănțuirea furiei maghiare; în fața visei Regelui României la Budapesta;*

Cetățenii capitalei adunați în întrunire publică astăzi, 12 Octomvrie v. în sala *Dacia*;

Auzind pe oratori și văzînd împrejurările grave și excepționale în care această vizită s'a făcut,

Declară:

1. *Că nimic nu poate să distrugă din inima lor, sentimentele de frăție ce-i leagă cu Românii de peste munți și solidaritatea ce decurge din rasa și originea lor comună.*

2. *Că cu toată dorința ce au Românii din regatul României de a trăi în bună prietenie, cu toate statele nici o prietenie reală nu poate exista între statul lor, cu statul ungar, cît timp Românii din statul ungar vor fi asupriți.*

3. *Că acest sentiment de solidaritate face că ori-ce angajament nu va avea nici o tărie cît timp această stare de lucruri nedreaptă și anormală va dura.*

4. *Că politica exterioară a României nu poate fi decât o politică de egală amicitie cu toate statele, de pace și de așezare a statului și existenței neamului românesc.*

5. *Că după constituție și după principiile ce guvernează un stat liber, în care toate puterile statului emană dela națiune, politica exterioară ca și cea interioară aparține parlamentului.*

6. *Că guvernul român consiliind pe Soveran să facă această vizită, și încă fără prezența ministrului responsabil, și punînd Coroana României pe peptul celor mai înverșunați prigonitori ai neamului, a demeritat dela patrie, pentru-că a umilit națiunea, a încurajat opera dușmană a maghiarilor și a sacrificat toate drepturile și prerogativele constituționale.*

Cetățenii capitalei au trimis în același timp fraților lor asupriți incredințarea că lupta pentru cauza națională nu va înceta în regat, decât atunci cînd restabilindu-se dreptul vor înceta și suferințele lor”.

Treizeci de ciasuri în temniță ungurească.

De

Dr. Gustav Wetgand.

(Urmare.)

După-ce am gustat în destul frumoasa priveliște, ce oferia ochilor mulțimea de țărani așezați în jurul altarului, în porturile lor pistrîite, dar' frumoase și curate, m'am retras cam la o parte din mulțime cu un țeran din *Aschileu*, la marginea pădurii, în umbră, pentru a lucra acolo neconturbat, adecă pentru a cerceta dialectul ce vorbira, fiindcă în unica casă ce era, nu-se putea nici de cum se fac studii, din pricina mulțimei de oameni, cari intrau și eșiau neconținut.

Era cam la 10 ore; am fost lucrat aproape un ceas și conturbat deodată în lucrarea mea de un notar, jidan, care întreabă curios ce ce fac, era tocmai să-mi pun bine cele două cărțile de note, în cari mi-am însemnat cavintele chestionate, precum și o mică poezie populară, cînd au venit la mine trei gendarmi și m'au întrebat: ce fac aci și cine sînt? Eu li-am dat răspunsul cerut.

— Dacă ai pasport?

— Nu!

— Atunci ești deținut și trebuie să vii cu noi la solgăbirul.

Eu li-am răspuns, că voiu merge, dar' sigur, fără a fi condus de ei, că nu am lipsă de a fi condus de gendarmi prin o mare mulțime de oameni.

La aceasta sergentul gendarmilor dădu un *signal de trompetă* și alți trei gendarmi au venit năvălind acia. Ei au pus mîna pe puști; erau umplute, gata de foc!

În decursul întregii scene eu am rămas șezînd pe earbă verde. Într'aceea au grăbit și au venit și unii cunoscuți ai mei.

Prin mijlocirea lor gendarmii au permis să-mi trimit cartă de vizită la solgăbirul,

El m'a rugat să merg la el și atunci am plecat anume în societatea notarului jidan, amintit mai sus, pe cînd gendarmii veniau la oare-care distanță în urma noastră.

Ajunși la solgăbirul, care ologit fiind n'a putut părăsi trăsura în care venise, gendarmii formară un cerc împrejurul nostru, ținînd la distanță mulțimea de popor ce se adunase. Eu am împărțit acestui domn tot ce a dorit să știe, i-am arătat înainte de toate și cele două cărți de notițe ale mele, care le-a studiat cu atențiune și în fine a declarat, că nu poate găsi în ele nimic suspect. Firește în afară de însemnări filologice nu era nimic în ele. Un pasport, îi spuseli lui, cum erau preoții și un avocat, cari mă cunoșteau și luau ori-ce garanță pentru mine așa că nu putea fi nici o îndoială asupra persoanei mele.

Cu toate acestea nu m'a lăsat în libertate.

Trebuie, zicea el, să sosească mai întăiu răspunsul dela minister, la care voia să se adreseze telegrafic.

Advocatul *Tămaș* avu bunătatea de-a merge cu trăsura sa la stațiunea telegrafică cea mai de aproape, spre a da acolo telegrama. Într'aceea rămăsei într'o odaie a casei țărănești, „*pășii*” de doi gendarmi pe cînd ceilalți patru umblau în sus și-n jos pe dinaintea casei, îngrijiți de-a delătura și de acolo ori-ce „*pericol*”, ce m'ar fi putut ajunge.

Preoților li-s'a dat voe să intre în odaia mea. Într'aceea sosi ameaza și din toate părțile tmi aduseră friptură rece de puin, tot felul de plăcinte, pepeni și alte fructe și, să nu se uite, o bere, bună și rece. Pe la trei ore marea mulțime de oameni se împrăștie, erau de față numai preoții cu familiile lor, care nu voiau să mă părăsească. La stăruințele mele și avînd în vedere, că totuși nu-mi pot folosi nimic, plecară și ei, ca și solgăbirul, pe care nu l-a încrestat nime, nici la sosirea, nici la plecarea sa.

Era vorba să mai stăm acolo până la 5 ore și dacă până atunci nu va sosi telegrama, era să merg cu gendarmii la *Oiach-Gărbău*, reședința solgăbirului.

Preotul de acolo, dl *Andrieu Jovian*, m'a însoțit. Deoarece-ce crainicul așteptat nu sosi plecarăm la 5 ore conduși de cei șese gendarmi. Calul meu am lăsat să-mi lădăcă după mine un fecior, pentru plată, deoarece-ce nu voiau să-mi conceedă de-a mă urca pe el. — de sigur pentru-că se temeau, că frumosul meu dobotoc va pute fugi mai iute, decât ar fi putut sbura gloanțele din puștile gendarmerești. (Va urma.)

Scrisori din Lipsca.

— Dela corespondentul nostru. —

II.

Lipsca, 19 Octomvrie n.

Statua lui Bismarck. — *Articolii doctorului Wetgand.* — *Românii în Lipsca.*

Ziua de 18 Octomvrie 1897 a fost pentru cetățenii din Lipsca o zi memorabilă — în toată puterea cuvîntului. În această zi s'a făcut desvîlirea statuei marelui bărbat de stat *Otto de Bismarck*, într'o însuflețire destul de mare, dar' prea puțin, ori prea nemțește manifestată. Monumentul acesta e făcut din ofertele cetățenilor, care a contribuit din greu pentru o operă atât de însemnată. Statua e cît se poate de simplă, nemăiestrită, fără figuri alegorice în întortochieri basmatice. Ea ne reprezintă pe Bismarck acasă la el. Figura lui apare, impunătoare și autoritativă pe o stîncă. La stînga lui șede cănele vestitul lui tovarăș, peste al cărui cap se ridică mîna stînga a eroului. În mîna dreaptă își ține pălăria, o pălărie mare, și un baston puternic. Jos la piedestal un moș ti întinde două ramuri de stejar.

Statua lui Bismarck s'a făcut după modelul din 1 Martie 1895, pe care artiștii orașului l-au fost ridicat din incidentul aniversării a 80-a nașterii marelui bărbat. Statua poartă inscripția: „*celui mai mare bărbat de stat al secolului nostru*”.

Desvölirea ei s'a celebrat la 11 ore a. m. cu o festivitate rară. Cuvântul prim, după ce corul thomanilor a intonat „Was ist ein Mann? — der beten kann!“ — l'a ținut dl consilier comunal Gruner, care într-o vorbire scurtă, dar cuprinzătoare cu următorul motto:

„Enkel mögen kraftvoll walten
Schwer Errungnes zu erhalten!“

— predă statua în grija orașului Lipsca.

La aceasta răspunde mai pe larg dl Dr. Georgi, primarul orașului, care desfășură în trăsuri drăgășe însemnătatea zilei și enorma activitate a părintelui unității germane. Vorbirea a fost întreruptă în mai multe rânduri de aprobări și „Hoch“-uri.

Terminând oratorul, musica intonează imnul german, urmat de o acompaniare însoțită a mulțimii.

După desvölire a urmat un banchet, unde după-cum scrie o foaie locală s'au deslegat limbile și s'au ținut o droaie de toaste. Dela banchet s'a trimis lui Bismarck o telegramă de următorul cuprins:

„Auf steiler höhe ragt der letzte Recke,
Der Drachentöter, der das Reich errichtet,
Einsam, doch nicht verlassen:
Den treu ist ihm sein deutsches Volk geblieben.
Und jubelnd bringen wir vor deinem Bilde
Dir dankbar unsern Segenwunsch!
Ihrem Ehrenbürger die Bürger Leipzigs.“

În traducere:

„Pe înalta stâncă stă superb cel din urmă luptător; omoritor de bălauri și de imperiu întemeietor; Singur dar' nu părăsit: pentru-că credincios l'a rămas poporul german.“

Veseli, înaintea chipului tău și recunoscători îți aducem credincioasele noastre urări de binecuvântare; Ție, cetățeanului de onoare, — cetățenii Lipsei“.

Cea mai mare senzație ce ni-o oferă Lipsca nouă Românilor sunt articolii publicați de filo-românul Dr. Weigand, profesor la universitatea de aici, în valorosul ziar *Leipziger Neueste Nachrichten*.

Dl profesor Weigand n'a fost primul savant din lume, care s'a bucurat de „cavalerismul“ unguresc, pentru Germania însă a fost de sigur primul. Articolii d-sale, scriși așa nemăstrut cum sunt, emană însă din pur sentiment de umanitate și iubire de adevăr, au produs un efect puternic, care pentru noi Români cântărește nu puțin în cumpăna comună, ear' pe Maghiari ti infierează în mod simțitor.

Primul articol a sguduit opinia publică a politicianilor din Germania, al doilea, pe care l'a publicat Duminecă în 17 l. c. sub titlul: „30 de ceasuri în închisoare ungurească“ a mărit și mai mult efectul produs. Act după o descriere obiectivă a aventurii dela Ciachi-Gărbău și expune la urmă părerile sale subiective, cari s'au de mare preț pentru noi. Numărul de azi al ziarului citat (19 Octomvrie) se ocupă din nou cu *aventura dela Bistrița*, care completează și mai mult icona ilustrantă a „cavalerismului“ maghiar.

La școlile superioare de aici s'au adunat Români din toate părțile. Mai bine e reprezentată însă România liberă și independentă. Nu este ram de științe, la care se n'auem și noi Germanii câte un reprezentant măcar; chiar și la conservatoriu avem un național care se bucură de zimbetul fermecător al muselor.

Jupănel.

Românii în orașele săsești.

II.

Am văzut cum stăm în cele mai de frunte orașe săsești din Ardeal. Același raport îl găsim între elemente, și dacă luăm singurăticele orașe. Sînt neasemănat de instructive datele, ce ni-le dă „S. D. Tageblatt“ referitor la — Sibiu.

Sibiul avea după numărătorele din 1890 între 21.465 de locuitori 13.148 Germani, 4581 Români, 3199 Maghiari. Față de numărul populației din conscripția dela 1698 e mai mult decât dublu.

Elemental săsesc făcea atunci aproape întreaga populație a Sibiului, erau 9870 Sași față de 114 Români și Maghiari. Împrumuta prin urmare orașului caracter exclusiv săsesc. Astăzi elementul săsesc face 61.15%, adică mai puțin de două treimi.

Noi Români la 1698 făceam în Sibiu mai puțin de 1%, la 1890 însă 21.30%. Populația orașului s'a înmulțit cu 2, ear' numărul elementului românesc s'a înmulțit cu 20 și mai bine.

Constată confratele sibian, că dacă elementul săsesc nu s'a sporit în Sibiu, s'a sporit în împrejurime. Din conscripțiunea de dare din 1713 au rămas date referitoare la mai multe comune săsești din scaunul Sibiului. Despre *Selimbrou* se spune, că locuitorii erau proprietari de aine, bine situați materialmente, aveau case solide de pențră, șuri și

grajduri bine întocmite, hotar destul de mare, ba încă prea mare, așa că mai puteau să trăească de pe el încă 100 de economi.

În *Turnișor* era numărul economilor 68. Dela 1698 până la 1713 s'a sporit cu 8, adică a crescut dela 60 la 68. Între aceștia însă a crescut numărul economilor români dela 12 la 24. Va se zică și în acele timpuri Români au fost cari au prosperat, ear' Sașii nu au înaintat, fără au dat înapoi cu 4. Și dacă vom vedea mai târziu prigoanele, la care era supus Românul pe acele vremuri din partea stăpânirilor săsești, ne vom da seamă de marea vitalitate a elementului românesc. Din hotarul *Turnișorului* numai a patra parte era cultivat. Din aceasta multe parcele erau date în arândă la Rășinari, Poplăcenii și Sibiieni. Despre hotarul *Ostrianului* se spune, că rămănea pustiu. Conscripția de dare din 1713 observă, că acolo pot să trăească încă odată pe atâția oameni. Același lucru se afirmă și despre *Șura-mare*. Pe o parte a hotarului ce rămăsese pustie, s'a așezat o colonie din Rășinari, care ca comună românească da un prisos de populație. O parte a hotarului comunei *Șura-mică* încă era necultivată.

Se aruncăm privirea asupra actualelor raporturi din hotarul comunei Sibiului.

Hotarul are o extensiune de 7825 jugere, împărțit în 5561 parcele. De aici se vin pe *extravilanul cultivabil* (abstrăgând păraiele, cărările și drumurile) 4659 de jugere. Referințele de proprietate se formează astfel: În proprietatea Românilor sînt 688 jugere în 534 parcele, în a Maghiarilor 81 jugere în 20 parcele, în a Germanilor 3888 jugere în 1268 parcele.

Marii proprietari pe teritoriul Sibiului sînt comuna orașenească cu fondul ei, și comuna bisericăscă evanghelică. Proprietatea comunei face 606 jugere pământ productiv, promenade „pe sub arini“ e de 636 jugere, fondul de elemosină are 408, fondul spitalului orașenească are 219, fondul spitalului Francisc Iosif 311, fondul Reissenfels 73, la oaltă 1647 jugere, biserica are 75 și fondul Bruckenthal 460 jugere. Proprietatea corporațiilor și fundațiilor, pământ care nu formează proprietate particulară, face 2182 jugere, adică ceva mai puțin de jumătate pământul cultivabil de pe hotar.

Acest pământ se lucrează de arăndași. Aceștia însă nu sînt din Sibiu, ci din satele din împrejurime. Așa au luat în arândă economi din Cîsnădioara 230 jugere, 165 economi din Șura-mare 260 jugere (între cari 31 Sași 56, 134 Români 204 jugere), 2 Sași din Șura-mică 15 jugere, 65 din Turnișor 240 jugere, 6 Români din Ocna 10 jugere, 103 din Poplaca 61 jugere, 19 din Rășinari 110 jugere. Dintre arăndași sînt $\frac{1}{3}$ Români și numai $\frac{1}{2}$ Sași. Așa ne spune contratele sibian. E greu de controlat socoteala. Arănda pe juger e între 4 și 26 fl. orașul capătă 16 fl. 70 cr., parochia evang. 18 fl. arănda pe juger.

Proprietatea de pământ se află $\frac{4}{5}$ în mîna Sașilor. Din acest pământ însă aproape jumătate se află în proprietatea corporațiilor, din aceasta am văzut că $\frac{1}{2}$ îl lucră Români, care redus numai la un fel de fracțiuni ar face circa $\frac{1}{15}$ din întreg complexul, la care adăugînd $\frac{1}{5} = \frac{2}{10}$, care, au formează proprietatea Sașilor face $\frac{1}{10}$. Fiindcă pentru simplificarea calculului am ignorat proprietatea Maghiarilor de 80 jugere, care face mai puțin decît $\frac{1}{10}$ din ceea-ce formează exclusiv proprietatea Românilor, putem socoti, că Români cultivă mai bine de $\frac{1}{10}$ pârți din hotarul Sibiului.

Cu măsurile propuse de „S. D. Tageblatt“ contra acestei evasiuni românești ne vom ocupa mai la urmă.

O altă chestiune, unde ne putem da seamă despre elementul românesc în Sibiu, e chestiunea servitorimeii. Conform conscripției de dare de est timp a servitorilor peste 15 ani, sînt în Sibiu scotiți 293 servitori (bărbați) și 1054 servitoare. Numărul tuturor servitorilor se prețuește la 1500, dintre cari după naționalitate sînt 44% Români, 43% Sași și 13% Maghiari.

Se vedem însă chestiunea cu mult mai importantă a industriașilor. Mai de mult industria în Sibiu era un monopol al elementului săsesc. Acum nu mai e așa. Monopolul a dat loc concurenței. Despre acest lucru ne facem idee, dacă privim naționalitatea băieților cari cercetează școala industrială. Din 731 școlari industriași, care au cercetat în Sibiu școala în 1896/7 sînt 465 Germani, 182 Români și 84 Maghiari. Vedem dacă punem în față procentele populației cu procentele elevilor industriași, că Sașii în școală sînt reprezentați cu 66%, ear' Români cu 26%. Fiecare element dar' e cu un plus în raport cu procentele populației.

Camera de comerț și industrie poartă registre despre numărul industriașilor și comercianților din Sibiu. În aceste registre se remarcă și naționalitatea.

Raportul pe acest teren e următorul:

Industriași în Sibiu au fost:

	1895	1884	1870
Germani	645	628	483
Maghiari	100	81	42
Români	75	32	15
Ovrei	10	8	2
Alții	3	4	1

Laolaltă 833 753 543

Din această tabelă rezultă, că în perioada de 25 ani (dela 1870 până în 1895) numărul industriașilor români s'a înmulțit, al celor maghiari a crescut la ceva bine decît dublu, ear' al sașilor a crescut cu 75% numai.

Chiar așa de favorabil pentru noi e și terenul comercial.

Datele sînt tot din aceiași ani.

Comercianți în Sibiu:

	1895	1884	1870
Germani	192	142	76
Români	30	12	6
Maghiari	19	14	7
Ovrei	28	19	7
Alții	2	6	1

Laolaltă 271 193 97

Remarcăm același fapt înbucurător, că numărul comercianților români în epoca dela 1870—1895 s'a înmulțit.

Comercianți și industriași laolaltă:

	1895	1884	1870
Germani	837	770	559
Maghiari	119	95	49
Români	105	44	21
Ovrei	38	27	9
Alții	5	10	2

Laolaltă 1104 946 640

În fața acestor date statistice vedem, că pe terenul industriei și comerțului noi Români am înaintat mai mult ca ori-care element.

Cu proprietatea de pământ încă nu stăm chiar rău.

Un lucru ne bate la ochi la industrie și comerț. Maghiari sînt mai puțini în Sibiu decît Români, totuși industriași și comercianți maghiari la un loc s'au mai mulți decît Români.

În fața frumoaselor rezultate, ajunse până acum, se nu ne încredem.

Cu puteri unite la muncă și înainta.

Din comitate.

Adunarea generală a comitatului

Făgăraș.

— Raport special. —

Făgăraș, 18 Oct. c.

(Urmare).

Este mai departe un abus, că crearea grădinilor de plantațiuni s'a încredințat silvanistului, care apoi el încheie contractul seu, mai bine zis pactul cu pădurarii sei, cu sume horende. Trebuia deci ca mai înainte proprietarii să fie provocați și numai după-ce ei nu făceau, să fi venit comisiunea a-i sili, și atunci însă era dreptul lor a încheia, — după tocmeala contract. Cu toate că așa numitele grădini de plantațiuni nici la un rezultat nu duc, nu se potrivește sămînța adusă de prin Germania cu locul și clima noastră. Sînt doară niște bani aruncați tot ce se spesează pe acestea, sînt numai un pretext pentru a cheltui fără nici o controlă sume de spăriat.

Aminteste apoi, că comisia silvanală este numai un organ de controlă și supraveghere, care nici nu are drept a prelimina și spesa sumele arătate. Așa se vede, că activitatea acestei comisii culminează în șicane și cheltuire, pe când controla asupra oficianților silvanaliști este nulă. Astfel dl Zankó jun. încă din 1 Ianuarie 1895 a încheiat contract cu mai mulți proprietari ca să le facă planul de pădurit și a luat și anticipațiune sute de fl., dar' până astăzi nimic nu s'a făcut. Și ce face on. comisiunea? În loc să silească pe dl silvanist a-și face datoria și a-l pedepsi pentru neglijență, la arătarea lui, tot pe proprietari îi pedepsește cu sute de fl. fiindcă nu au făcut planul de pădurit ear' pe adevăratul vinovat să încearcă a-l scuza cu motive ridicole, ca d. e. „că a fost foarte ocupat“, pe când toată lumea știe că dl Zankó jun., nici datorită oficioasă nu 'și-o face, ci umblă tot numai după comisiuni și șicane. Tot onorabila comisiune silv. a lăsat neincassate cotisațiunile de spese de administrare dela anul 1890 încoace, cari s'au ridicat la sute de florini, ear' acum le pretinde deodată toate și tocmai în acest an rău. Iată noua intențiune de a pute apoi dovedi, că proprietarii nu mai sînt în stare a-și administra pădurile și prin urmare este de lipsă a fi luate în administrarea statului. Înșirînd apoi și alte neregularități și abuzuri, comise de comisie și pădurari, cere, ca adunarea generală să ia la revizie toate actele comisiei silvanale și să saneze relele, punînd capăt administrațiunii destrăbălate

practicată de această comisiune, de o importanță atât de mare.

Vorbirea dlui Dr. Șenchea a fost însoțită de vii și dese aprobări din partea Românilor, și a făcut adencă și penibilă impresie asupra tuturor. Nimenea nu a încercat a combate adevărurile spuse de vorbitor, ear' cei cu musca pe căciulă tăceau ca oare-cine în mazăre.

Dl Stoica din Sinca-veche luînd cuvîntul, întărește și din partea sa toate cele zise de Dr. Șenchea și constată, că și în cercul Branului merg tot așa de miserabil afacerile de păduri ca și în cercul Făgărașului. Aminteste abuzurile cari s'au făcut cu planul de pădurit dela Sinca-nouă, unde li-s'a dat cu zeci de jugere pădure la astfel de oameni, cari n'au avut de loc, ear' la cei cari au avut li-s'a luat, fiindcă nu sînt în rudenie sau adică ai „celor cu influență“. Cere a se lua dispoziție cu acest abus să fie sanăt.

(Va urma).

Chestiuni școlare.

Adunarea învățătorilor rom. gr.-or. din districtul Devei.

Deva, în 16 Oct. 1897.

— Raport special. —

Pe baza convocătorului comitetului central, a reuniunii învățătorilor gr.-or. din districtul Devei, adunarea generală s'a ținut în Deva Duminecă în 10 Oct. a. c.

Ședința generală a fost deschisă în biserică gr.-or. din orașul Deva prin președintele reu. Nicolae Sînzian.

Președintele, prin o cuvîntare despre însemnătatea adunării învățătoresci, a arătat și desvilit în întreagă golăteala lipsa, miseria și pedecile, cu cari are să lupte bietul învățător român, care însă cu toate aceste nădăjdind în un viitor strălucit, cu steagul în mînă merge înainte.

Ședința a doua și celelalte s'au ținut în școală confesională gr.-or. din Deva.

Cine a văzut mai înainte școala română din Deva și o vede astăzi se va convinge de transformarea ei radicală și scoaterea ei din ruine, în care zăcea.

Școala română din Deva, pe care o cunoșteam acum 10—15 ani, a fost o ruină, ce numai vegeta și cu compătimire era privită de către toți cărturarii noștri, dar' se vede că au trimis prevedința pe bărbați de inimă cari cu drag îmbrăpășeau cauza școlii, a cărei temelie era amenințată și în lăuntru și afară.

Datu-ne-a prevedința un comitet parochial cu un președinte: (dl Ioan Moșu, jude de tablă reg., prea devotat causei școl.-bisericești ce îl ocupă — vrednic de toată venerațiunea și de respectul neamului, mai este apoi un director școlar, părintele George Nicoadă, paroch în Deva prea bine meritat și mai pe sus o epitropie în frunte cu dl Augustin Nicoadă, cari au făcut ca școala din Deva să fie numărată între școlile de oraș, corăspunzînd întru toate cererilor timpului de azi, provăzută fiind cu toate celea necesare și cu un învățător calificat.

Afară de afacerile curente a reuniunii Ioan Balomiri a cetit disertațiunea: „Când să ne trimetem pruncii la școală“ bine reușită; Dumitru Mosora a ținut o prelegere foarte bine reușită despre Constantin Brancoveanu. Au mai preles: Ioan Cioran, Petru Jujan și Vasiliu Milencovicu, toți cu succes bun.

Adunarea a fost cercetată de 42 de membri toți învățători. Totul a decurs în ordine exemplară.

S'a constatat însă, că tracturile protopopului al Hategului și al Devei nu desvoldă destul interes, reprezentate fiind numai prin câte un membru.

Păstorel.

Convocare.

Reuniunea învățătorilor rom. gr.-or. din districtul Sas-Sebeș își va ține adunarea sa generală în zilele 26 Oct. (7 Nov.) și 27 Oct. (8 Nov.) a. c. în orașul Alba-Iulia.

Programa:

1. Duminecă, în 26 Octomvrie a. c. la 10 ore a. m. invocarea duhului Sfânt; deschiderea adunării și constatarea membrilor prezenți.
2. Raportul comitetului central despre activitatea sa dela ultima adunare generală.
3. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea acestui raport.
4. Cum are a se propune cu succes limba maternă în cursul I al școlii populare — de T. Popoviciu — critica de G. Tatar.
5. Cum are a se propune cu succes limba maternă în cursul II al școlii populare de I. Pavel și Simulescu — critica de S. Roșu și I. Pavel.

6. Prelegere practică vie din limba maternă, pentru cursul al II-lea — de S. Roșca.

„Mijloacele prin cari se poate pune o basă bună religiozității și moralității în elevii începători de C. Sava — critică de Ar. David.

8. Raportul comisiei de sub pt. 2.

9. Alegerea unui casar și notar II.

10. Curenții.

Din ședința comitetului central al reuniunii învățătorilor români gr.-or. din districtul Sas-Sebeș, ținută la 9/21 Oct. 1897 în Sas-Sebeș.

Z. Murășan,
președinte

G. Tatar,
notar.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 228) în primul „La regularizarea chestiunii de limbă în Austria“ se ocupă cu greutatea ce le întâmpină propunerea lui Dipauli la fracțiunile din stînga germană. La inițiativa lui Dipauli s'a ținut o conferență a reprezentanților tuturor partidelor. Tratările s'au întrerupt, de care-ce partidele din stînga nu voesc ca chestiunea de limbă să fie adusă în legătură cu provisorul.

Dreptatea (nr. 224) sub titlul „Momente din congres“ se ocupă cu chestiunea lui Goldis, lăudînd ținuta congresului.

CRONICĂ

Sibiu, 27 Oct. n. 1897.

Ziaristi străini în Sibiu. Au sosit în Sibiu ziaristi M. Berg și O. Oerbaan din Amsterdam, cari au pus rămăgag să călătorească întreagă Europa medie, trăind numai din ce vor câștiga prin muncă proprie. Interesanți călătorii, despre cari am mai scris odată, au plecat din Amsterdam la 1 Iulie n.

Monument vitejiei românești. La Ploiești s'a sărbătorit Duminecă, în mijlocul unei marelui pompe, inaugurarea monumentului ridicat în onoarea armatei române și spre amintirea batalionului II. de vînători din 1877—78. La festivitatea a asistat și Regele Carol, care a rostit o entusiastă vorbire.

O noua școală. La 17 l. c. s'a inaugurat noua școală română gr.-cat. în *Lechința-de-Mureș*. Actul binecuvîntării l'a săvîrșit protopopul Nic. Solomon din Ludoș. Într-o frumoasă vorbire dl protopop a expus însemnătatea școlii pentru popor și a lăudat zelul preotului din loc, Ioan Boieru, care dimpreună cu poporul seu a muncit atîta întru ridicarea frumosului edificiu.

Scandalul vicșpanului Deschân. Ministrul de interne a înștiințat comisia administrativă a comitatului Timiș, că aprobă sentința, prin care panamistul vicșpan Achille Deschân e osândit la pierderea oficiului și la o mare reboificare materială.

Sărman Achille! Eată, că profanii de Unguri te-au făcut — vulnerabil!

Arestarea unui agitator Armean. Poliția română a deținut zilele acestea pe un agitator armean, Zahar Margar. Agitatorul a fost dus sub escortă la graniță, de unde va fi escortat până în Elveția, al cărei cetățean este.

Deținutul e un tînăr student, recunoscut ca fanatic agitator armean. Consulul turcesc din București a cerut estradarea lui autorităților turcești, dar ministrul român nu s'a învoit cu aceasta, ci a dispus să fie escortat peste graniță, pentru a fi reintors în patria lui, Elveția.

Inaugurarea școlii din Fildul-de-sus. Ni-ce scrie din Poeni: Dum., în 16 l. c. s'a săvîrșit în Fildul-de-sus sfințirea școlii edificată acum. Ca acest prilej preoții tractuali au ținut sinod, ear' corul învățătoresc după actul sfințirii a dat concert urmat de petrecere cu joc. Sinodul s'a ținut la casa parochială sub presidul protopopului tractual. A disertat Ștefan Pop, preot în Fildul-de-jos. După sfîrșitul sinodului, la orele 4, s'a celebrat sfințirea apei prin domnul Ioan Pop, protopop, asistat de preoții B. Ursic din Mărgău, Ștefan Pop din Fildul-de-jos, și avînd de cooperar pe domnul Truta, preot în Ciucea. Corul l'au făcut docenții în corpore. La finea ceremoniei domnul protopop a ținut o cuvîntare, combatînd necruțător datina poporului de a sărbători atâtea și atâtea sărbători superstițioase. În cuvîntu-l convîngător și energic a picurat din când în când și câte un strop de încurajare întru susținerea naționalității noastre și lupta ce o reclamă ea.

Concertul aranjat sub conducerea dlui Laco, învățător în Călată-mare, a reușit bine. S'au cîntat trei piese, ear' la urmă s'a predat comedia lui Alexi „Pisica“.

Rolurile au fost reușite. Păcat, că comedia nu mare onor face autorului. Ar trebui încurajate astfel de comedii. Public a fost mult, dar' totuși ne-a cîmît nepăsarea unora. Am notat familiile: Poruț, Vlădeasa, Dr. Farcaș, Bacium, Gal, Secuieu,

Să se comandeze la colectorul principal din Budapesta numit prin direcțiunea loteriei de clase priv. r. ung.

[2099] 7-11

Mészáros Miklós, Budapesta, Nador-utca 5, cutia poștei nr. 237.

Losuri originale la clasa I a

loteriei de clase priv. reg. ungare.

Depunere solidă, cumpătată, șanse mari.

Cel mai mare câștig eventual 1 milion coroane.

Tragerea clasei I. în 11 Noembrie 1897.

La comanda se se trimite cu mandat pentru

los întreg	jumătate	pătrime	optime
fl. 6.—	3.—	1.50	—75

Liste de câștiguri apar în gazete. — Liste oficiale trimit fiecărui jucător 8 zile după tragere. — Planul oficios gratis.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călinarul Poporului

pe anul comun

1898.

Anul XIII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poștă 25 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poștă 25 cr.

Cu șese ilustrațiuni!

Cuprinsul: Călinarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Correspondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — George Coșbuc (scriță literară): „Nunta Zamferei“, „Noi vrem pământ“, „Mureșul și Oltul“ (povești din popor), „Numai una!“ (poesie), „Sălcia și plopul“ (legendă din popor), „Rugămintea din urmă“ (poesii) și alte „Poesii scurte“. — „Glume“. — „Mântuirea steagului“ (scriță istorică) de Petru Vancu. — Ioan Creangă (scriță literară cu portret): „Poveștea unui om leneș“ și „Olteni din Iași“, „Rostiri, zicători, cuvinte“. — Th. D. Speranță (scriță și două anecdote): „Mama Ungului“, „Jidani și hoții“. — George Pop de Băsești (biografia cu portret). — „Cât de lungă se fie ziua, tot vine noaptea“, de doamna Columb. — „Castelul din Carpați“ (scriță bibliografică) de Jules Verne. — „Răvașul nostru“, cronică întâmplărilor de peste an, de Ioan Scurtu cu următoarele portrete intercalate în text: Iosif St. Șulțiu, Ioan Hannia, Dr. C. Lueger. — Economie: „Despre dări și termine“, „Asigurarea contra focului și grindinei“, „Întinerirea pomilor“, „Povești“. — „Tîrgurile din Ungaria și Transilvania“. — „Tîrgurile din Bucovina“. — „Tîrgurile (băciurile) principale din România“. — „Inserate“.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poștă 25 cr.

La Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisius Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Fregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiuni de Bolanden (45 pag.) . . — fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Nr. 20539.
IV—1897.

[2165] 1—1

Publicațiune.

Pentru asigurarea reparării drumului rupt de apă pe linia muncipală Sas-Sebeș—Șagag în secția chlm. 4—5 se va ține în 5 Noembrie 1897 la 10 ore a. m. în sala de consultare dela palatul comitatens o pertractare cu oferte închise.

Doritorii de a întreprinde aceasta lucrare sînt provocați, să-și substearnă ofertele referitoare la întreprinderea efectuării acestei lucrări până la care 9 a. m. a zilei fixate, la vice-comitele comitatului.

Oferte întrate mai târziu nu se vor considera. Ofertele trebuie să fie închise, sigilate și provăzute cu vadiul de 5%, computat după suma preliminară cu 2108 fl. 51 cr.

Operatul tehnic și condițiunile referitoare la lucrarea din chestiune se pot vedea la oficiul de construire reg. ung. din Sibiu în oarele de oficiu.

Sibiu, în 24 Octombrie 1897.

Reissenberger,
vice-comite.

Un culegător-tipograf

se caută la

„Tipografia“, societ. pe acțiuni în Sibiu.

Condițiune sigură.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE

EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLSCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihály de Apșa printr'un circular special.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de

Teodor Raica,

profesor de liceu.

Cuprinzând:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia preposiției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înștiințarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

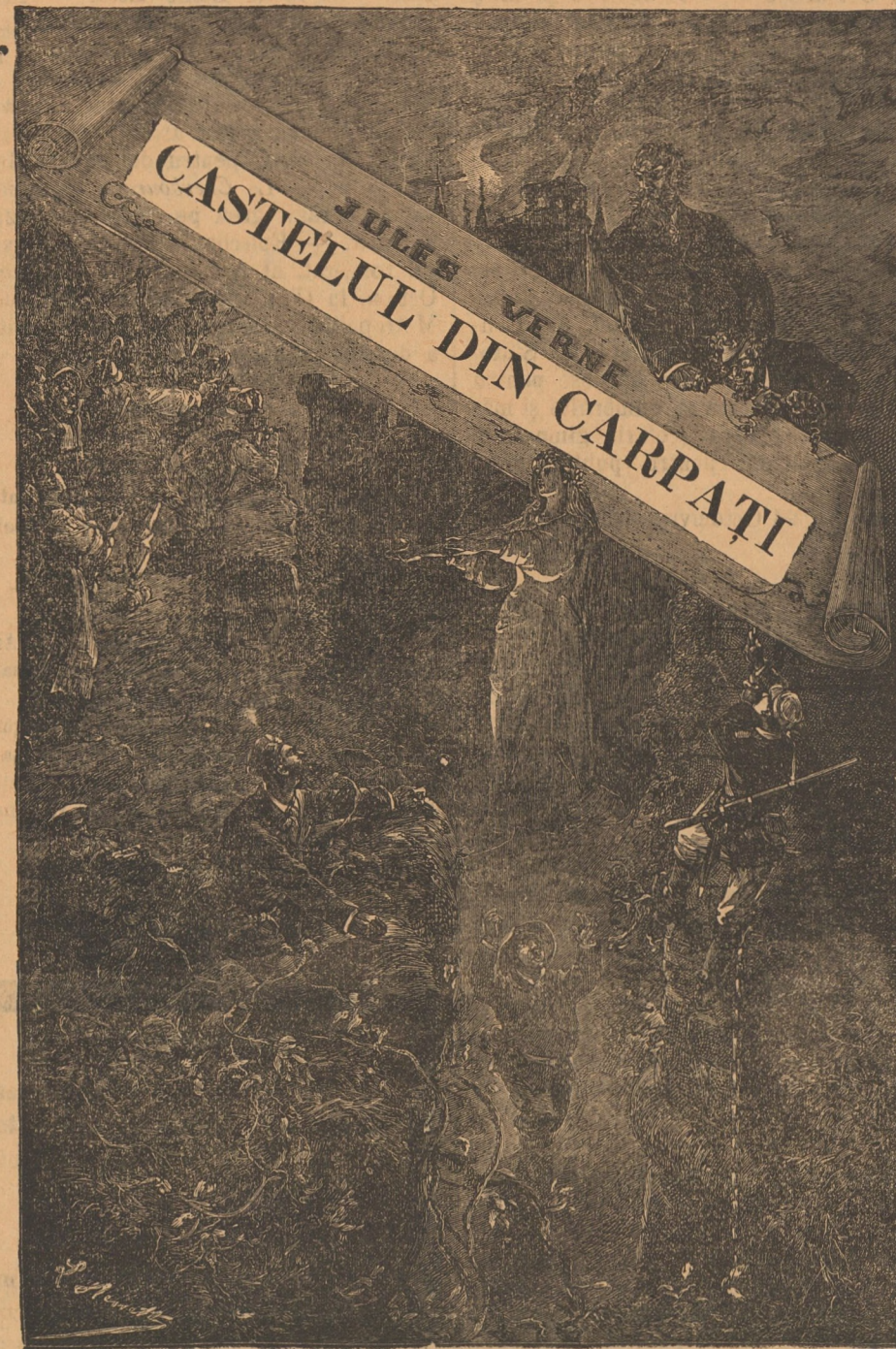
soc. pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Nu uitați

Să cumpărați

Castelul din Carpați.

Acest excelent roman de celebrul

JULES VERNE

a fost premiat de Academia franceză.

Traducerea românească de domnul **Victor Onișor** este făcută într-o frumoasă limbă românească.

Volumul elegant ajustat, este împodobit cu 26 ilustrațiuni frumoase, lucrate la Paris!

Prețul:

- I. Ediția populară, pe hârtie fină 80 cr. + plus 5 cr. porto postal.
- II. Ediția de lux, pe hârtie satinată 1 fl. 20 cr. + plus 10 cr. porto.

Pentru România:

Ediția primă 2 lei 50 bani, a doua 3 lei 50 bani, plus porto postal.

„Castelul din Carpați“ este una dintre cele mai interesante și mai elegante cărți.

Comandele sînt a se adresa la:

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii nr. 15.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară**. Di Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare** populară a legii amintite. În această **explicare** se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stănd cu dîșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.